

Nr 7.

Av herr Nilsson i Kristinehamn, om bibehållande av materialdepån i Kristinehamn såsom filial till centraldepån för blindas arbeten.

I årets statsverksproposition begäres under punkterna 47 och 48 uti femte huvudtiteln anslag dels till utrustning av den tidigare av riksdagen beslutade centraldepån för blindas arbeten och dels till driftkostnaderna för denna centraldepå.

I samband härmed upptager departementschefen till behandling de frågor rörande depåns verksamhetsformer, som hittills lämnats öppna.

Ett av de spörsmål, som därvid uppkomma, är frågan om huru det bör förfaras med den materialdepå, som sedan en lång följd av år är i verksamhet i anslutning till hantverksskolan för blinda män i Kristinehamn.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition om inrättande av en central depå för blindas arbeten av den 31 mars 1938, nr 276, borde denna materialdepå helt nedläggas sin verksamhet. Vid riksdagsbehandlingen av denna proposition ansåg emellertid riksdagen »att det närmare borde undersökas huruvida icke den nuvarande materialdepån vid hantverksskolan i Kristinehamn — och eventuellt även andra depåer — läte sig med fördel utnyttjas som filialer till centraldepån för vilkas drift i så fall vederbörande länsnämnders intresse och offervilja skulle tagas i anspråk».

På grund av riksdagens förenämnda erinran uppdrog Kungl. Maj:t den 30 juni 1938 åt skolöverstyrelsen att med beaktande av vad riksdagen anfört verkställa utredning i bl. a. ovannämnda hänseende.

I statsverkspropositionen till 1939 års riksdag (V sid. 131) redogöres för resultatet av denna utredning, vartill hänvisas.

I anslutning härtill gjorde departementschefen följande uttalande: »Ifråga om lämpligheten ur olika synpunkter av särskilda filialer — större eller mindre — ute i landet vill jag likväl framhålla, att man enligt min mening icke bör helt avvisa tanken på anordnandet av dylika upplag och uppsamlingsställen.»

Även uti årets statsverksproposition gör departementschefen ett uttalande till förmån för tanken på upprätthållande av filialer till centraldepån. Emellertid förutsätter departementschefen att initiativ till sådana filialer bör tagas av ledningen för centraldepån efter samråd med länsnämnderna *och på grundval av vunnen erfarenhet*.

Av denna anledning säger sig departementschefen också anse att det under åttonde huvudtiteln upptagna avlöningsanslaget till läroanstalter för blinda

böra minskas med belopp, motsvarande avlöning åt tre vid materialdepån i Kristinehamn anställda personer, vilka vid depåns nedläggande icke längre där behövas.

Härav synes framgå att avsikten är att från och med nästa budgetårs ingång nedlägga materialdepån i Kristinehamn samt avskeda där anställd personal (i den mån denna icke kan vinna anställning vid centraldepån). Sedermera ankommer tydligen på ledningen för centraldepån att avgöra om materialdepån i Kristinehamn ånyo skall uppstå, men då som filial till centraldepån.

Ett dylikt tillvägagångssätt synes undertecknad vara mindre lämpligt. Därest det anses oundgängligt att centraldepåns ledning gives tid vinna erfarenhet av verksamheten innan slutgiltig ställning tages till eventuella filialers berättigande, synes det vara rimligt att materialdepån i Kristinehamn får fortsätta sin verksamhet intill dess nödig erfarenhet vunnits av ledningen för centraldepån. Härför talar ju även den omständigheten, att ett bibehållande av verksamheten i Kristinehamn kan tänkas avsevärt bidra till att avhjälpa de svårigheter, som säkerligen komma att uppstå vid övergången till den nya organisation centraldepåns tillkomst innebär.

För ett bibehållande utan avbrott av depån i Kristinehamn, fast underordnad centraldepån, talar även den omständigheten att departementschefen enligt uttalande å sid. V 87 synes förutsätta, att hantverksskolan i Kristinehamn själv skall söka finna avsättning för de varor, som förfärdigas inom skolan. Värdet av denna tillverkning uppgick år 1937 till 20,000 kronor. Viss affärsverksamhet förutsattes alltså under alla förhållanden skola bedrivas av skolan i Kristinehamn.

Kostnaderna för depån i Kristinehamn hava hittills uppgått till cirka 7,000 kronor per år, utgörande lön till 3 anställda och ett arvode av 480 kronor till skolans rektor i dennes egenskap av depåns föreståndare. Ifrågavarande medel hava utgått under åttonde huvudtiteln, men hava icke upptagits i nästa års stat.

Då verksamheten vid depån i Kristinehamn givetvis bör underordnas den centrala depån, synas kostnaderna för ett upprätthållande av depån i Kristinehamn såsom filial lämpligen böra påföras centraldepåns driftkostnader. Anslag har jämväl tidigare under åttonde huvudtiteln utgått till depån i Kristinehamn såsom bidrag till fraktledning vid varuförsändning till de blinda, varjämte depån i Kristinehamn disponerat visst rörelsekapital. Medel avseende båda dessa ändamål synes i fortsättningen i lämplig utsträckning böra tillhandahållas av centraldepån.

Därest depån i Kristinehamn gives tillfälle fortsätta verksamheten såsom filial till centraldepån, åtminstone intill dess det eventuellt klarlagts att filialsystem ej är lämpligt eller erforderligt, torde medel böra beräknas till avlöning av personal vid filialdepån. Dessa kostnader lära åtminstone för nästa budgetår icke kunna beräknas lägre än 7,000 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala sig för ett bibehållande av materialdepån i Kristinehamn såsom filial till centraldepån in- till dess centraldepåns ledning efter vunnen erfarenhet kunna taga ställning till filialspörsmålet i sin helhet;

samt att anslaget under punkt 48 i femte huvudtiteln till centraldepåns driftkostnader i anledning härav höjes med 7,000 kronor till 102,000 kronor.

Stockholm den 15 januari 1941.

Gustaf Nilsson

i Kristinehamn.
